

NUAMMAR EL GADDAFI'REN IRAULTZA

Libia 3.400.000 biztanle ditu eta 1.759.540 kilometro laukiak. Petroleo askodun erria eta batzuetan beste biztanle bakoitzaren irabazia 10.000 dolarrekoa da urteero (miloi terdi pezeta). Beraz, erri aberatsa eta orregeitik-edo, Tripoli deritzan urri nagosian, edozein "Peugeot" edo "Toyota" bat.

Petroleoren barakada aundi aldiari, nekazaritzan ipiñi dituzte beuren begiak. Esate baterako, Zirenaika deritzan aldean, gari-soro izugarrien artean, eundaka ektarea sagarrez bete dituzte. Bigarren urte onetan asita daude Golden eta Starking sagar ederrak jasotzen.

1980'garren urtean petroliotik 24.000 milioi dolar atera zituzten; orain, berriz, 8.000'ra jeitxita daude eta orixe izan da nekazaritzari begiratzeko arrazoibidea.

Toki oietan 20 egazkin bereizi dituzte ongariak eta momorroak iltzeko darabiltzen gaiak zabaltzeko.

Tripoli inguruan beste orrenbeste gertatzen ari da. Baserriak jasotzen dituzte: etxea, traktore bat, bi bei eta irurogei ardi eskeintzen dizkiote utsean baserritar izan nai aduanari. Oiekin batera 25'tetik 50'era ektaralur. Fin jokatu ezkeroz 20.000 dolar ateratzen dituzte; geienak, ordea, 12.500'etan gelditzen dira. Baiña, lanik egiten ez duanari irugarren urtean guztiak kentzen dizkiote baserritar berria sartzeko.

* * *

Orain 16 urte El Gaddafi koronelak Libia'ren aginpidea bere gain artu zuanean, erri osoa arez betetako eremu bat besterik ez zan; gaur, berriz, zerao aberastatuta daude petroleoari esker... naiz-eta gauza asko alperrik galdu eskuartean.

Jendeak esker onez ikusten du El Gaddafi'ren garai-ko aldaketa izugarri au.

* * *

Ona aldaketa batzuek:

Medikuntza arloan. besteetan bezala, aldaketea aundia izan da, 1970'garren urtean Libia osoan 40 (berrogei) sendagille zeuden. Gaur 2000'tik gora dira. Ori ez

da guztia: 1984'an eraikitako Ikastola Nagusitik 200 (berreun) sendagille aterako dira urte oro. Ikastola ori Bengkazi'ko urian dago eta badute erri orretan atzerapenak jotako umeentzat berebiziko lekua, aurrerapenez betea. Sendagille oietatik, laurden bat, emakumeek osatzen dute. Berau ere, arabeen arteko errietan, ez da gero aurrerapen makala...

* * *

Beste arlo batean, ikaragarritzko ekintza daramate aurreruntz, Libia osoa unetz asetzeko, barru-barrutik kosta-alderaiño: eremutik Tripoli'ra. Lan orretarako tubo izugarriak, zazpi metro terdi luzean eta lau metro diametroan, egiten ari dira 1.200 surkoreano langilleak. Tubo oiek egiteko lantegiak, ertzetako osarririk gabe, bi kilometro terdi ditu luze eta kilometro bat zabalean. Asmakizuna amerikarrena da, zuzendaritza australiako batek darama eta lana egiteko Korea egoaldeko jende langillea.

Baiña, lan oietan, guztietan, libiatar teknikoak daude murgilduta lanean gogo aundiz eta itxaropen aundiagoarekin. Petroleoaren barakada onek bultzatzen ditu lana bizkor egiten, berandu baiño len.

Lenengo zatia egiña daukate eta 3.300 milioi dolar bertan xautuak. Bigarrena oraintxe asteko. Bi tuberiak alkarrekin joango dira eta lau milioi kubiko ur eramango dituzte Tripoli'raiño eta Libian zabalduz. Makiña bat soroeri eman lezaioke bizia ainbeste urekin.

Bertan lanean ari dan Korea-egoaldeko injeniero batek esaten zuenez, beste orrelako lanik ez da munduan osotu Txina'ko arri-esi aundia ez ba'da. Uraxe lanik aundiena munduan. Ondorengo, au izango omen da.

* * *

Luiburu Orlegia

Maotzetun'ek Liburu Gorria zuen bezala, Muammar

GIZARTEA

EI Gaddafi koronel lendakariak ere badu bere Liburu Orlegia, Rousseau-ren Kontratu Soziala gogora-arazten duena. Bertan ipintzen ditu bere asmakizunaren oiñarriak eta, berak dionez, auxe da Irugarren Teoria Orokorra. Beste biak zerak dira, Rusoena bat eta bestea Amerikarrena.

Bere iritzirako alderdi politikoak ez dute balio: bakoitzak bere askatasuna eta erantzunkizuna ez ditu beskeen eskuetan utzi bear, alderdi politikoen eskuetan, alegia.

Baiña, bere barru-barruko asmoa auxe da: Amerikarrak zanpatu eta bere burua Sozialista Arabe guztien lendakari biurtu.

1969'garrenean, El Gaddafi aginpidera eldu zanean, petrolio-konpani guztien jabe egin zan, iraultza berri bat eratuz eta "Jamahiriya"-Aroa sortuz.

Jamahiriya erri xeearen aroa da, masaren aroa: Kongreso errikoi bat sortu da Libia'n. Auzo bakoitzean, lantegi bakoitzean, ofizina bakoitzean, ikastola bakoitzean sortzen dira elkarteak eta elkarte oietatik Legebiltzarrera doazen diputaduak eta auek osatzen dute Erriaren Kongreso Orokorra, Libia'ko Estaduaeren zuzendari.

Biltzar errikoi bakoitzak (lantegietan, nekazaritzan, Ikastola Nagusian...) eratzen du bizi-modua, lana eta alojera. Lan gutxiago egin nai ba' dute ere, ori beuren esku dago; baiña, orduan jornaia ere txikiagoa izango da eta beste biltzarrek kontu artuko diete ia zergaitik lan gutxiago egiten duten... Aizkenean, zer? Itzak ederrak.

* * *

El Gaddafi jaunak, ordea, iraultza ori mundu zabalera eraman nai du eta beste Laterrietan gazteek iraultza egin nai ba' dute, oiek txalogarriak dituzu eta laguntza zor zaie.

Lantegi eta nekazaritza elkargo aundiak, guztiak Jamahiriya'renak dira. Alaz ere, dendak eta lantegiak, bakoitzak berea, sortzea aske da; baiñan iñor menpean artzerik ez dago, sozio bezala ez ba'da.

Eroskiak auzo guztietan daude, Laterriarenak.

Etxeak, berriz, bakoitzarena bear du izan eta geienak Agintaritzak eraikiak. Iñori norberaren etxea alojeran eman ezin: zeuk erabili edo saldu; beste biderik ez dezu izanen...

Liburu Orlegian ez da erlijiorik aitatzen; baiña, alkoola debekaturik dago, arabeen artean legea dan bezaia. Zinemarik ez da. Automobillak ugari kaleetan eta tabernatxo bat noiz-beinka; baita ogi-dendak ere. Beste animaziorik ez dezu arkituko uri aundietako ibilbideetan zear.

Liburu Orlegia dotriña-liburua da eta Kostituzioaren ordeko.

iru zati ditu. Lenengoa: demokraziaren akatsak eta korapilloak erriaren aginpideak askatzen ditu eta ezeztatu. Bigarrena. Ekonomiaren korapilloen askatzaillea sozialismoa da. Irugarrena: Irugarren Teori Orokorra oiñarri soziala du.

Xistema berri onetan demokrazia komite errikoietan, elkarte errikoietan eta langilleen elkarteetan eraikitzen da. Guztiok osatzen dute eta alkartzen dira Erriaren Kongreso Orokorrean.

Irakutsi eta ezitzeko munduan dauden xistema guztiak apurtu bear dira, kultur-iraultza orokor baten bidez, indarrez ezarri dizkioten mentalitate, ideia eta gustu guztietatik gizona askatzeko.

Alojeran oiñarritzen diran lantegi-mota guztiak desegin eta beuroen ordez sozio-arteko elkarteak sortu, arazo gizartekoak konpondu aal izateko...

Orra or Irugarren Teoria Orokorra. Muammar EI Gaddafi'ren iraultza berria, mundu osoari eskaiña eta, al ba'da indarrez ezarria.

ANES

